

Maaseutuelinkeinojen tutkinto-ohjelman määräaikaisarviointi (2015)

Arvioijat

Ph.D. Heli Wahlroos, ProAgria Keskusten Liitto
emeritusprofessori Jukka Ahokas, Helsingin yliopisto
asiantuntija Minna Junntila
opiskelija Jarno Välinen

Yhteenveto tutkinto-ohjelman tärkeimmistä vahvuuksista

Tutkinto-ohjelman tärkeimmät vahvuudet ovat tutkinto-ohjelman alueellisessa ja kansallisessa perustelussa sen olemassaololle, pedagogisissa ratkaisuissa sekä maatalousyrittäjyyden valmiuksien luomisessa.

Vaikka tutkinto-ohjelma on kooltaan varsin pieni, se on kehittänyt voimakkaasti opetusta ja sen sisältöjä alueellisista kehittämistarpeista lähtien ja huomioiden samalla kansalliset osaamistarpeet. Opetussuunnitelma on selkeä ja opiskelijalle tarjoutuu valinnanmahdollisuuksia opintopolun rakentamiseksi.

Opintojaksojen kuormittavuus näyttää mitoitettuna oikealla tavalla ja oppimistavoitteet vastaavat työelämän tulevaisuuden osaamistarpeita. Relevantti suhde opetussuunnitelman tavoitteissa, sisällöissä, opiskelumenetelmissä ja oppimisen arvioinnissa toteutuu. Selkeä vahvuus on myös oppimisen kytkeminen tutkinto-ohjelman TKI-projekteihin, minkä opiskelijat kokevat hyödyllisenä ja mielekkäänä. Myös henkilöstön osallistuminen TKI-projekteihin, palvelutoimintaan ja erilaisiin pedagogisiin kokeiluihin on keskimääräistä selvästi vahvempaa maaseutuelinkeinojen tutkinto-ohjelmassa. Tästä hyötyvät myös opiskelijat, joiden aloitteellisuutta tutkinto-ohjelman kehittämisessä arvostetaan.

Erityinen huomio kiinnittyy siihen, että tutkinto-ohjelma on toteuttanut maaseutuelinkeinojen yrittäjyysosaamisen näkökulmat oppimisessa. Sisällöt ovat hieman yleisluontoisia, mutta tarjoavat opiskelijalle osaamista maatalousyrittäjyyden suunnitelmallisuuden, kannattavuuden ja maksuvalmiuden tarkastelussa, mikä on keskeinen osa muun muassa tuotannon suunnittelussa, sen hallintajärjestelmissä ja tuotannon tehokkaassa toteutuksessa.

Tutkintojen suorittamisen tulokset ovat hyvät, ne näyttävät myös trendinomaisesti paranevan. Opiskelijoiden työllistyminen tutkinto-ohjelmasta on hyvää tasoa.

Yhteenveto tutkinto-ohjelman tärkeimmistä parantamisalueista

Tutkinto-ohjelman tärkeimmät parantamisalueet liittyvät kansainvälisyyteen, teknologian sovellusosaamiseen ja yrittäjyysosaamisen vahvistamiseen.

Vaikka tutkinto-ohjelma on hyvin alueellisesti perusteltu, maaseutuelinkeinojen ala on nopeasti kansainvälistynyt. Tuotannon kehittämiseen liittyviä uusia innovaatioita, kehittämisideoita ja opetuksen sisältöjä haetaan työelämässä laajasti kansainvälisistä verkostoista ja foorumeista. On perusteltua ajatella, että tutkinto-ohjelman kansainvälistymiseen tulee kiinnittää enemmän huomiota ja hyödyntää opiskelussa aiempaa enemmän esimerkiksi kansainvälisiä luennoitsijoita, kansainvälistä opiskelijavaihtoa, vieraskielistä materiaalia ja verkko-oppimismahdollisuuksia. Samalla huomiota on kiinnitettävä osaamistasokriteereiden vertailtavuuteen tutkintotason arvioinnissa kansainvälisesti. Opiskelijoiden on hyvä tunnistaa, millä tasolla heidän osaamisensa on kansainvälisesti vertailtuna. Tällä tavalla oppimisen arvioinnin luotettavuutta parantavien menettelyjen systemaattisuutta voidaan myös kehittää.

Teknologian sovellusosaamisessa korostuvat digitalisaation, automatiikan ja energiatekniikan kehittymisen vaikutukset tuotannoissa ja tuotantojärjestelmien hallinnassa. Teknologian kehittyminen tuottaa runsaasti tietoa maatalouselinkeinojen harjoittajille, jonka hallintaan ja tulkintaan tarvitaan lisää osaamista. Tutkinto-ohjelman olisi hyvä kiinnittää näihin sisältöihin huomiota opetussuunnitelmia ajantasaistaessaan.

Tulevien agrologien yrittäjyysosaamisessa vaatimukset aiempaa vahvemman suunnitelmallisen ja kokonaisvaltaisen tuotannon ja talouden hallinnassa kasvavat. Talouden tunnuslukujen ja tuotantokustannusten hallinta ja toiminnanohjauksen suunnitelmallisuus ovat osaamisia, joiden merkitys maatalousyrittäjyydessä ovat keskeisiä. Tuotantoyksiköiden vähitellen suuretessa agrologien työssä osaava taloudellinen konsultointi ja työnjohtajuus korostuvat. On hyvä, että tutkinto-ohjelma pohtii näiden osaamisten vahvistamista opiskelussa.

Arvioinnin johtopäätös

Maaseutuelinkeinojen tutkinto-ohjelman määräaikaisarvioinnin tulos on hyväksytty. Kaikki arvioidut osakokonaisuudet (opetussuunnitelma, oppimisprosessi ja tulokset) ovat hyväksyttävällä tasolla. Seuraava määräaikaisarviointi suoritetaan ohjelmassa noin viiden vuoden kuluttua.